

Sygn. akt II K 329/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2019 r.

Sąd Rejonowy w Prudniku II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSR Tomasz Ebel
Protokolant:	st.sekr.sądowy Ewa Mróz

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej -----

po rozpoznaniu w dniu 13 czerwca 2019 r.

sprawy

L. P. (P.)

s. K. i M. z domu P.

ur. (...) w K.

oskarżonego o to, że:

w okresie od listopada 2018r do 28 kwietnia 2019r w P. uchylał się od ciężącego na nim obowiązku łożenia alimentów na rzecz małoletniego dziecka M. K. w kwocie 400 zł miesięcznie, do czego był zobowiązany na mocy ugody zawartej przed Sadem Rejonowym w Prudniku sygn, akt III RC 112/18 z dnia 13 września 2018r, przy czym łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej trzech świadczeń okresowych określonych w tym wyroku, czym naraził małoletniego na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych i zmusił do korzystania z pomocy Skarbu Państwa

tj. o przestępstwo z art. 209§1 kk w zw. z art. 209§1a kk

I. uznaje oskarżonego L. P. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w części wstępnej wyroku, tj. przestępstwa z art. 209 § 1 kk w zw. z art. 209 § 1a kk i za to na podstawie art. 209 § 1a kk wymierza mu karę 50 (pięćdziesiąt) stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 30 (trzydzieści) złotych;

II. na podstawie art. 627 kpk zasądza od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego A. K. kwotę 1.200 zł tytułem poniesionych wydatków związanych z ustanowieniem pełnomocnika;

III. na podstawie art. 627 kpk i art. 3 ust. 1 ustawy o opłatach w sprawach karnych zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 220 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania w tym 150 zł tytułem opłaty.

Sygn. akt II K 329/19

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Oskarżony Ł. P. wraz z A. K. w przeszłości tworzyli związek partnerski, z którego posiadają rocznego syna M. K.. Po porodzie A. K. rozstała się z oskarżonym, po czym wniosła do Sądu sprawę o alimenty na rzecz dziecka. Na mocy prawomocnej ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w Prudniku z dnia 13 września 2018 roku w sprawie III RC 112/18 oskarżony Ł. P. zobowiązał się do płacenia na rzecz syna M. K. alimentów w kwocie po 400 złotych miesięcznie, płatnych do rąk matki dziecka A. K. poczynając od dnia 1 lipca 2018 roku do dnia 20-ego każdego następującego po sobie miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat.

Początkowo, po porodzie oskarżony łożył na utrzymanie syna, kupował mu m.in. kosmetyki oraz inne niezbędne rzeczy, o które prosiła go A. K.. Przed zawarciem ugody wpłacił na konto A. K. na rzecz syna kwotę 400 złotych, a następnie we wrześniu i październiku 2018 roku kwoty wynikające z ugody. Gdy pomiędzy byłymi partnerami doszło do nieporozumienia na tle realizowania kontaktów z synem oskarżony Ł. P. zaprzestał płacenia alimentów.

W grudniu 2018 roku A. K. działając w imieniu syna M. K. zwróciła się do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Prudniku o wszczęcie egzekucji komorniczej. Prowadzona w tym zakresie egzekucja komornicza w sprawie Kmp 52/18 nie doprowadziła do zaspokojenia roszczenia. Ustalono, że oskarżony Ł. P. nie jest zgłoszony do ubezpieczenia społecznego jak również nie dokonuje jakichkolwiek wpłat w sprawie. Na dzień 18 lutego 2019 roku zaległość z tytułu świadczeń alimentacyjnych wyniosła 2459,18 złotych. Oskarżony w żaden inny sposób nie wspomaga finansowo dziecka oraz A. K.. W momencie realizowania kontaktów A. K. z uwagi na zachowanie wobec niej oskarżonego wzywała na interwencje policję.

A. K. nie pracuje, pobiera zasiłek rodzinny w kwocie 100 złotych oraz świadczenie wychowawcze 500 +, utrzymuje się dodatkowo z alimentów w kwocie 200 złotych od swojego ojca. Bez świadczeń ze strony Państwa A. K., która samotnie wychowuje syna nie byłaby w stanie zaspokoić jego podstawowych potrzeb życiowych.

Oskarżony utrzymuje się z pracy jako budowlaniec z dochodem 2000 zł miesięcznie, wcześniej pracował na umowę zlecenie, nie ma poza zstępnym innych osób na utrzymaniu, nie korzysta z pomocy społecznej.

Dowód:

zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa – k. 1;

kopia ugody zawartej przy SR w Prudniku z dnia 13.09.2018 r, sygn. akt III RC 112/18 - k. 7;

pismo (...) L.- k.8;

odpis skrócony aktu urodzenia – k. 9;

pismo (...) P. – k. 10-11;

pismo Komornika Sądowego przy SR Prudnik – k. 12-13;

pismo PUP P. – k. 16;

kopie przelewów –k. 19-20;

kopie umów zlecenia - k. 21-24;

zeznania św. A. K. – k.45-46;

wyjaśnienia oskarżonego– k. 45.

Oskarżony Ł. P. przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i wyjaśnił, że początkowo płacił alimenty na rzecz syna jednak zaprzestał ich regulowania wobec wątpliwości co do swojego ojcostwa, a także z uwagi na utrudnianie kontaktów z dzieckiem przez byłą partnerkę A. K..

Oskarżony Ł. P. posiada wykształcenie zawodowe, w zawodzie monter mechanik, obecnie pracuje jako budowlaniec osiągając dochód w kwocie około 2000 złotych miesięcznie, jest kawalerem, ojcem rocznego syna, nie posiada poza nim nikogo na utrzymaniu, bez majątku, nie był karany sądownie.

Dowód:

wyjaśnienia oskarżonego - k.45

dane osobo poznawcze – k. 28;

dane o karalności – k. 29;

kopie umów zlecenia - k. 21-24.

Sąd zważył, co następuje.

W świetle zebranego materiału dowodowego wina i sprawstwo oskarżonego nie budzą wątpliwości.

Czyniąc ustalenia faktyczne Sąd oparł się na zeznaniach świadka A. K., która zeznawała w sposób spójny i precyzyjny starając się przedstawić zachowanie oskarżonego w sposób odpowiadający rzeczywistości. Jej zeznania korespondowały również z dowodami z dokumentów, w szczególności w postaci odpisu ugody sądowej, informacji komornika sądowego, a także pism z Powiatowego Urzędu Pracy w P. oraz Ośrodka Pomocy (...) w P. i L., kopiach przelewów, odpisie skróconym aktu urodzenia. Dowody te nie budzą żadnych wątpliwości co do rzetelności i autentyczności zgromadzonych w nich informacji. W toku postępowania oskarżony nie kwestionował prawdziwości i wiarygodności dokumentów ujawnionych na rozprawie.

Sąd czyniąc ustalenia faktyczne oparł się również na wyjaśnieniach oskarżonego w zakresie w jakim nie są one sprzeczne z pozostałym materiałem dowodowym. Wynika z ich wprost, że oskarżony był świadomy swoich zobowiązań alimentacyjnych względem syna, jednak z uwagi na wątpliwości co do ojcostwa oraz problemów z realizacją widzeń niełożył na utrzymanie małoletniego pokrzywdzonego.

Poza sporem jest, że oskarżony jako ojciec małoletniego M. K. został zobowiązany sądowym orzeczeniem dołożenia na jego utrzymanie. Podobnie jak to, że w zarzucanym mu okresie (ponad półrocznym) uiścił zaledwie 1 ratą alimentacyjną (przy czym wpłata nastąpiła już po wszczęciu postępowania w sprawie). Sąd ustalił przy tym, że brak świadczeń ze strony Państwa na rzecz A. K., wobec sytuacji materialnej naraziłyby małoletniego pokrzywdzonego na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. Z zeznań A. K. wynika, że obecnie utrzymuje się ona z niskich świadczeń oraz świadczenia wychowawczego 500 +, zaś z racji ukończenia roku życia przez syna nie otrzymuje już świadczenia wychowawczego.

Ustawa karna przewiduje przestępstwa niealimentacji w postaci uchylania się od obowiązku alimentacyjnego (art.209 §1 kk) oraz spowodowania tym niemożności zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych (art.209 § 1a kk). W przypadku typu podstawowego chodzi o uchylanie się od obowiązku z jednoczesnym spowodowaniem zaległości alimentacyjnych na określoną kwotę, bądź też uchylanie się od spełnienia świadczenia innego niż okresowe przez określony czas. Typ kwalifikowany wiąże się dodatkowo z narażeniem osoby uprawnionej na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. Poza uchylaniem się od obowiązku alimentacyjnego dla bytu przestępstwa niealimentacji w typie podstawowym konieczne jest, aby łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowiła równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych albo jeżeli opóźnienie zaległego świadczenia innego niż okresowe wynosiło co najmniej 3 miesiące.

Kluczowym zatem dla rozstrzygnięcia o odpowiedzialności oskarżonego za zarzucany mu czyn było ustalenie czy uchylał się on od ciążącego na nim alimentacyjnego obowiązku. Pozostałe znamiona czynu z art.209 §1 i §1a kk zostały bowiem przez oskarżonego z pewnością wypełnione. W orzecznictwie i doktrynie przyjmuje się zgodnie, że uchylanie się od obowiązku położenia na utrzymanie osoby uprawnionej do alimentacji - w ujęciu art.209 §1 kk - zachodzi

wtedy, gdy zobowiązany, mając obiektywną możliwość wykonania tego obowiązku, nie dopełnia go ze złej woli. W pojęciu "uchyla się" zawarty jest zawsze negatywny stosunek psychiczny osoby zobowiązanej do świadczenia - sprawca obowiązku tego nie wypełnia, gdyż go wypełnić nie chce lub lekceważy ten obowiązek.

W ocenie Sądu materiał dowodowy wskazuje, że oskarżony uchylał się od wykonywania ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego względem małoletniego syna i mimo, że miał obiektywną możliwość wykonywania tego obowiązku, nie dopełnił go ze złej woli. Przemawia za tym fakt, że oskarżony w całym okresie objętym zarzutem uiścił zaledwie jedną ratę w kwocie 400 złotych tytułem zaległości za miesiąc listopad 2018 roku, zaś w żaden inny sposób nie wspierał utrzymania syna, wskazując, że była partnerka utrudnia mu kontakty z synem co do którego ojcostwa ma wątpliwości. Prowadzone przeciwko oskarżonemu postępowanie egzekucyjne nie pozwoliło na jakiegokolwiek zaspokojenie roszczeń alimentacyjnych. Oskarżony jest zdrowy i zdolny do pracy (w toku postępowania nie podnosił tej kwestii), jest zatrudniony osiągając z tego tytułu stosowne wynagrodzenie. Nie korzystał również ze świadczeń opieki społecznej.

Zdaniem Sądu powyższe okoliczności wskazują na uchylanie się oskarżonego od łożenia na utrzymanie zstępnych i orzekł jak w pkt. I wyroku.

Zgodnie z przepisami art.53 kk sąd wymierza karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę, bacząc, by jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy, uwzględniając stopień społecznej szkodliwości czynu oraz biorąc pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa (§ 1); §2 stanowi zaś, że sąd uwzględnia w szczególności motywację i sposób zachowania się sprawcy, zwłaszcza w razie popełnienia przestępstwa na szkodę osoby nieporadnej ze względu na wiek lub stan zdrowia, popełnienie przestępstwa wspólnie z nieletnim, rodzaj i stopień naruszenia ciężących na sprawcy obowiązków, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa, właściwości i warunki osobiste sprawcy, sposób życia przed popełnieniem przestępstwa i zachowanie się po jego popełnieniu, a zwłaszcza staranie o naprawienie szkody lub zadośćuczynienie w innej formie społecznemu poczuciu sprawiedliwości, a także zachowanie się pokrzywdzonego.

Uwzględniając powyższe dyrektywy Sąd uznał, że kara 50 stawek dziennych grzywny, o której wymierzenie na rozprawie wnosił oskarżony wdrożą go do przestrzegania w przyszłości porządku prawnego.

Zdaniem Sądu, przy uwzględnieniu znaczości stopnia zawinienia, jak i stopnia społecznej szkodliwości czynu, kara ta będzie współmierną odpłatą za jego popełnienie. Oceniając stopień winy i społecznej szkodliwości czynu, Sąd wziął pod uwagę katalog okoliczności o tym decydujących, tj. rodzaj i charakter naruszonych dóbr tj. 6 miesięczny okres niealimentacji oraz sposób i okoliczności ich popełnienia. Okoliczności te w ocenie Sądu wskazują, że stopień winy i społecznej szkodliwości przypisanemu oskarżonemu czynu, był znaczny.

Ustalając oskarżonemu wysokość stawki dziennej grzywny Sąd wziął pod uwagę stosownie do treści art.33 §3 kk jego dochody, warunki osobiste, rodzinne, stosunki majątkowe i możliwości zarobkowe. Z tych względów Sąd orzekł stawkę dzienną na kwotę 30 złotych.

Na podstawie art.627 Sąd zasądził od oskarżonego na rzecz oskarżycielki posiłkowej A. K. kwotę 1200 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu przed Sądem I instancji. Podkreślić należy, że przepis art.627 kpk wyraźnie nakazuje zasądzenie od oskarżonego nie tylko kosztów sądowych na rzecz Skarbu Państwa, ale również wydatków na rzecz oskarżyciela posiłkowego, jeżeli strona taka działa w postępowaniu. Wysokość tych kosztów została wykazana przedłożoną umową zlecenia i nie przekracza sześciokrotności stawki wskazanej w Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (w §11 ust.2 pkt3).

Orzeczenie o kosztach postępowania uzasadnia treść przepisów prawa cyt. w punkcie III wyroku, a nadto deklarowana przez oskarżonego sytuacja materialna.